

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Conoval Igor în numele inculpatului Oancea Gheorghe, de către avocatul Popovschi Svetlana în numele inculpatului Panișîn Veaceslav și de către inculpatul Panișîn Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Panișîn Veaceslav xxxxx născut la
xxxxxxxxxx, originar din satul xxxxxxxx,

Oancea Gheorghe xxxxxxxxx, născut la
xxxxxxxxx, originar și domiciliat în satul
xxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10 decembrie 2019 – 14 mai 2020;

Instanța de apel: 04 iulie 2020 – 21 decembrie 2020;

Instanța de recurs: 29 iunie 2021 – 15 decembrie 2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 14 mai 2020, **Panișîn Veaceslav** a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de:

- art.188 alin.3 lit. c), d) Cod penal și conform acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 11 (unsprezece) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 145 alin.2 lit. b), i), j) Cod penal și conform acestei Legii i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de detențiune pe viață cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 208 alin.1 Cod penal și conform acestei Legii i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 alin.1 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă lui Panișin Veaceslav sub formă de detențiune pe viață, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Oancea Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de:

- art.188 alin.3 lit. c), d) Cod penal și conform acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 145 alin.2, lit. b), i), j) Cod penal și conform acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 13 (treisprezece) ani 4 (patru) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art.208 alin.1 Cod penal și conform acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.84 alin.1 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă lui Oancea Gheorghe sub formă de închisoare pe un termen de 12(doisprezece) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A fost încasat în mod solidar de la Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe în folosul lui Harea Vadim suma de 40000 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 200000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 240000(două sute patruzeci mii)lei cu titlu de prejudiciu cauzat prin infracțiune.

A fost încasat în mod solidar, din contul lui Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 3474 (trei mii patru sute șapte zeci și patru) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe, prin înțelegere prealabilă, și cu o persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă într-o procedură separată, în noaptea de 03 spre 04 octombrie 2019, cu scop de sustragere deschisă a bunurilor materiale ale altei persoane, prin acces liber au pătruns în domiciliu cet. XXXXXXXXXXXXXXXX, situată în xxxxxxxx, unde cu scopul de a obține informații despre locul păstrării banilor, acționând cu deosebită cruzime i-au legat mâinile și picioarele cu scotci de ambalaj și i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i suferințe fizice și psihice pe durata unei perioade de timp îndelungate, soldate cu leziuni corporale grave periculoase pentru viață și sănătate sub formă de traumă asociată: cranio-cerebrală, a gâtului, toracelui, abdomenului și membrelor. Trauma cranio-cerebrală: echimoze pe față, plăgi la nivelul buzelor, contuzie cerebrală. Echimoza pe gat. Trauma toracelui: echimoze pe torace, fracturi ale coastelor de la II la XII pe dreapta, lezarea plămânului drept. Trauma abdomenului: echimoze pe abdomen, rupturi ale ficatului. Echimoze pe membrele superioare și membrul

inferior drept, urmate de șoc traumatic și hemoragic, după ce au sustras deschis suma de 4000 lei.

Tot Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe, aflându-se în același loc și timp, prin înțelegere prealabilă, cu scopul de a obține informații despre locul păstrării banilor pentru a-i sustrage, intenționat i-au legat mâinile și picioarele cu scotci de ambalaj cet. XXXXXXXXXXXXXXX și acționând cu deosebită cruzime, manifestată prin aplicarea de multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuirii suferințelor fizice și psihice pe durata unei perioade de timp îndelungate, soldate cu leziuni corporale grave periculoase pentru viață și sănătate sub formă de traumă asociată: cranio-cerebrală, a gâtului, toracelui, abdomenului și membrelor. Trauma cranio cerebrală: echimoze pe față, plăgi la nivelul buzelor, contuzie cerebrală. Echimoza pe gât. Trauma toracelui: echimoze pe torace, fracturi ale coastelor de la II la XII pe dreapta, lezarea plămânului drept. Trauma abdomenului: echimoze pe abdomen, rupturi ale ficatului. Echimoze pe membrele superioare și membrul inferior drept, urmate de șoc traumatic și hemoragic, în urma cărora ultima a decedat pe loc.

Tot Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe, știind cu certitudine că XXXXXXXXXXXXXXX este minor, la 03 octombrie 2019 l-au atras în activitatea criminală manifestată prin determinarea de a furniza informații despre persoane care dețin sume de bani, informații despre potențiala victimă și indicarea domiciliului la comiterea atacul săvârșit asupra cet. XXXXXXXXXXXXXXX, locuitoare a XXXXXXXXXXXXXXX în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, prin tortură, tratament inuman și degradant și omorul ultimei.

Acțiunile inculpaților Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe au fost încadrate în baza art.145 alin.(2) lit. b) i), j) Cod penal, omorul intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșit din interes material, de mai multe persoane, cu deosebită cruzime; în baza art. 188 alin.(2), lit. b), d) și alin.(3), lit. c), d) Cod penal, Tâlăria- adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, cu deosebită cruzime; și în baza art.208 alin.(1)Cod penal, atragerea minorului la activitate criminală.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

- Avocatul Chitoroga Ion, în numele inculpatului Panișin Veaceslav, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care să fie emisă sentința de achitare.

- Inculpatul Panișin Veaceslav, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui.

- Avocatul Secui Silvia, în numele inculpatului Oancea Gheorghe, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care

inculpatului Oancea Gheorghe să fie recalificate în baza art.188 alin.1, art.145 alin.1 Cod penal, iar pe art.208 alin.1 Cod penal să fie achitat.

3.1. În motivarea cererii de apel avocatul Chitoroga Ion, în numele inculpatului Panișin Veaceslav a indicat că:

- prima instanță nu a luat în considerare declarațiile lui Panișin Veaceslav care sunt în concordanță cu declarațiile lui Oancea Gheorghe și a martorului Gheorghită Petru;

- reieșind din analiza frazei din învinuirea adusă "tot ei, aflându-se în același loc și timp, prin înțelegere prealabilă cu Panișin Veaceslav", reiese că acuzarea admite că Moroșan Andrei a participat la săvârșirea omorului asupra lui XXXXXXXXXXXXXXXX însă acțiunile lui Moroșan Andrei au fost calificate doar în baza art. 188 alin.2 Cod penal ceea ce confirmă încă o dată declarațiile lui Gheorghită Petru;

- ce ține de afirmațiile acuzării precum, știind cu certitudine că XXXXXXXXXXXXXXXX este minor, aceasta este combătută însăși prin declarațiile lui Moroșan Andrei care a declarat că nu le-a comunicat lui Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe vârsta ce o are și de fapt el i-a instigat la sustragerea bunurilor lui XXXXXXXXXXXXXXXX știind cu certitudine că aceasta posedă mijloace financiare;

- consideră că urmează a fi combătut argumentul primei instanțe fundamentat pe declarațiile lui Moroșan Natalia, or aceasta fiind sora lui XXXXXXXXXXXXXXXX avea un interes vădit în a da declarații în favoarea lui XXXXXXXXXXXXXXXX și cu atât mai mult aceasta nu a declarat că i-ar fi comunicat lui Panișin Veaceslav sau Oancea Gheorghe câți ani are Moroșan Andrei;

- acțiunea civilă urma a fi respinsă din motivul că Panișin Veaceslav nu a participat la săvârșirea infracțiunii și cu atât mai mult prejudiciul urmează a fi încasat și de la XXXXXXXXXXXXXXXX conform vinovăției acestuia.

3.2. În motivarea apelului inculpatul Panișin Veaceslav a invocat că, la urmărirea penală au fost admise încălcări de procedură; i-a fost încălcat dreptul de a face cunoștință cu materialele cauzei; instanța de fond nu a luat în considerație declarațiile sale și a martorilor.

3.3. În motivarea cererii de apel, Secui Silvia, în numele inculpatului Oancea Gheorghe, a invocat următoarele:

- Oancea Gheorghe, vina în comiterea infracțiunii prevăzute la art.145 și art. 188 Cod penal o recunoaște parțial și anume acesta la faza de urmărire penală și în instanța de judecată a relatat că acesta a comis de unul singur infracțiunile prevăzute la art.145 și art. 188 Cod penal, Panișin Veaceslav nu a fost implicat. Regretă enorm că în rezultatul loviturilor aplicate victimei, aceasta a decedat. Intenția acestuia nu a fost să o omoare, dat fiind faptul că Oancea Gheorghe era în stare de ebrietate nu a conștientizat pe deplin acțiunile sale;

- cât privește comiterea infracțiunii prevăzute la art.208 Cod penal, Oancea Gheorghe pledează nevinovat și solicită în conformitate cu art.390 Cod penal să fie achitat deoarece acesta sub nici o formă nu a atras minorul XXXXXXXXXXXXXXXX la comiterea infracțiunii;

- inculpatul Oancea Gheorghe a comis pentru prima data o infracțiune, nu are împlinită vârsta de 21 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 21 decembrie 2020, a fost respins apelul avocatului Chitoroga Ion, în numele inculpatului Panișin Veaceslav, apelul inculpatului Panișin Veaceslav și apelul avocatului Secui Silvia, în numele inculpatului Oancea Gheorghe, și menținută sentința atacată fără modificări. În conformitate cu art.385 alin. 5 Cod de procedură penală, termenul pedepsei stabilit lui Oancea Gheorghe s-a redus cu 184 (una sută opt zeci și patru) zile.

4.1 Instanța de apel a stabilit că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpații Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe au săvârșit infracțiunea imputată lor. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Codul de procedură penală.

Acțiunile inculpaților Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe au fost corect încadrate în baza art.188 alin.2 lit. b), d) și alin.3 lit. c), d) Cod penal, tâlhăria-adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, cu deosebită cruzime, în baza art.145 alin.2 lit. b) i), j) Cod penal, omorul intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșit din interes material, de mai multe persoane, cu deosebită cruzime și în baza art.208 alin.1 Cod penal, atragerea minorului la activitate criminală.

În continuare a reținut că, deși inculpații Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe vina n-au recunoscut-o, instanța de apel a conchis că prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lor în comiterea infracțiunilor imputate. Prima instanță s-a bazat pe următoarele probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile succesului victimei Harea Vadim; declarațiile martorului Harea Gheorghe; declarațiile martorului Popovici Zinaida; declarațiile martorului Moroșan Galina; declarațiile martorului Moroșan Andrei; declarațiile martorului Moroșan Natalia ; declarațiile martorului Oancea Vasile; declarațiile martorului Gheorghică Petru; conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la companie de telefonie mobilă "Orange" SA purtate de Panișin Veaceslav la telefonul cu IMEI 86665703019441, SIM nr.060085338 conform cărora ultimul în perioada nopții de 03 spre 04 octombrie 2019, orele 01¹⁰ - 01¹⁶ se afla pe teritoriul s. Meleşeni, în raza de acțiune a antenei 3G Țibirica și l-a telefonat la SIM 062159592 pe Auzeac Oleg cu care împreună cu soția sa Auzeac Feodora cu automobilul de model Ford Transit nr.YHO733 i s-au deplasat din or. Chișinău în s. Meleşeni la locul comiterii infracțiunii (f.d.138-158, vol. I); - conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la companie de telefonie mobilă "Orange" SA purtate de Oancea Gheorghe la telefonul mobil model Samsung

Galaxi cu IMEI 358904058608564 în care se afla SIM 069917052, conform cărora ultimul în perioada nopții de 03 spre 04 octombrie 2019 timp de 15 ore nu a purtat nici o discuție telefonică și prin urmare putea fi pe teritoriul s. Meleșeni în timpul comiterii infracțiunii (f.d.212-232, vol. I); - raportul de expertiză medico-legală din 26.10.2019, din care rezultă că la Harea R. au fost depistate leziuni corporale grave periculoase pentru viață și sănătate sub formă de traumă asociată: cranio- cerebrală, a gâtului, toracelui, abdomenului și membrelor. Trauma cranio-cerebrală: echimoze pe față, plăgi la nivelul buzelor, contuzie cerebrală. Echimoza pe gât. Trauma toracelui: echimoze pe torace, fracturi ale coastelor de la II la XII pe dreapta, lezarea plămânului drept. Trauma abdomenului: echimoze pe abdomen, rupturi ale ficatului. Echimoze pe membrele superioare și membrul inferior drept, urmate de șoc traumatic și hemoragic (f.d.61-64, vol. I).

Analizând declarațiile inculpaților Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe, ale succesorul victimei Harea Vadim, ale martorilor Harea Gheorghe, Popovici Zinaida, Moroșan Galina, Moroșan Andrei, Moroșan Natalia, Oancea Vasile, Gheorghiu Petru, a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la companie de telefonie mobilă "Orange" SA purtate de Panișin Veaceslav, a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la companie de telefonie mobilă "Orange" SA purtate de Oancea Gheorghe, a raportului de expertiză medico-legală din 26.10.2019, instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis corect că inculpații Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe au comis infracțiunile prevăzute de art.188 alin.2 lit. b), d) și alin.3 lit. c), d) Cod penal, tâlhăria- adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, cu deosebită cruzime, de art.145 alin.2 lit. b) i), j) Cod penal, omorul intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșit din interes material, de mai multe persoane, cu deosebită cruzime și de art.208 alin.1 Cod penal, atragerea minorului la activitate criminală.

Instanța de apel nu a admis și nu a reținut argumentele invocate în apeluri declarate în numele inculpatului Panișin Veaceslav precum că ultimul nu a comis infracțiunile imputate, or potrivit materialelor cauzei și anume din declarațiile declarațiile martorului Moroșan Galina care a declarat că ea ținea la păstrare la victima XXxxxxxxxxxxxxx suma de 21600 lei, bani pe care îi strângea din alocația socială pe care o primea pentru întreținerea nepoților săi, la fel și prin declarațiile lui XXxxxxxxxxxxxxx care a confirmat că el a împrumutat bani de la victima XXxxxxxxxxxxxxx, și știa despre faptul că aceasta are bani, fapt despre care i-a spus lui Panișin Veaceslav, care la rândul său a insistat să meargă la victimă cu scopul de a sustrage banii. Astfel s-a deplasat la domiciliul victimei împreună cu Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe, care au intrat în domiciliul acesteia, iar peste o perioadă de timp când aceștia au ieșit, aveau mânușile murdare de sânge, iar când el a întrebat dacă nu i-au făcut nimic rău victimei, Panișin Veaceslav i-a

spus că a rămas vie, doar că au legat-o și au făcut dezordine în casă, cât și prin declarațiile martorului Popovici Zinaida care a declarat că deplasându-se la domiciliul victimei, a găsit-o pe aceasta în casă jos la podea cu semne de moarte violentă, legată și acoperită cu haine și covorul de pe perete, prin declarațiile martorului Moroșan Galina, care l-a fel a confirmat că cadavrul lui XXXXXXXXXXXXXXXX zăcea la podea cu semne de moarte violentă, avînd corpul vînat, legată la mâini, la fel și prin raportul de expertiză medico-legală din 26.10.2019 prin care au fost constatate leziunile corporale provocate, cât și circumstanțele decesului victimei XXXXXXXXXXXXXXXX. La fel martorul XXXXXXXXXXXXXXXXa declarat că, după cele întîmplate Panișîn Veaceslav i-a spus că de la victimă a sustras doar suma de 4000 lei, pe care au împărțit-o egal între ei cînd au ajuns la domiciliul lui Auzeac Oleg, cîte o mie lei la fiecare.

A fost respins și argumentul invocat de inculpatul Oancea Gheorghe precum că a comis infracțiunea de unul singur, or potrivit materialelor cauzei se constată cu certitudine că la comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.2 lit. b), d) și alin.3 lit. c), d) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, cu deosebită cruzime, și art.145 alin.2 lit. b) i), j) Cod penal, omorul intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșit din interes material, de mai multe persoane, cu deosebită cruzime. Declarațiile inculpatului Oancea Gheorghe au fost reținute ca o metodă de al eschiva pe inculpatul Panișîn Veaceslav de la răspunderea penală, mai mult cu atît că ultimul este rudă cu Oancea Gheorghe.

Referitor la argumentul invocat de inculpații Panișîn Veaceslav și Oancea Gheorghe precum că nu au cunoscut că, XXXXXXXXXXXXXXXXla data de 03 octombrie 2019, era minor, de către instanța de apel a fost considerat ca fiind neîntemeiat, potrivit materialelor cauzei și anume prin declarațiile martorului Moroșan Natalia care a menționat că ea îl telefona deseori pe Panișîn Veaceslav să vorbească cu fratele ei Moroșan Andrei, care la acel moment locuia împreună cu Panișîn Veaceslav și Oancea Gheorghe la gazdă, pentru a cunoaște cu ce se ocupă fratele ei, deoarece acesta e mai mic și ea trebuia să aibă grijă de el, fapt despre care i-a spus și lui Panișîn Veaceslav, cînd acesta a întrebato de ce atît îl sună și îl verifică pe fratele ei. De asemenea și prin însăși declarațiile inculpatului Panișîn Veaceslav care a menționat că a făcut cunoștință cu XXXXXXXXXXXXXXXXprin intermediul nepotului său Oancea Vasile, care e minor, și era prieten cu acesta, la fel și prin declarațiile lui Oancea Gheorghe care a menționat că XXXXXXXXXXXXXXXXi-a spus că a venit în Chișinău pentru a se aranja la muncă pe perioada de vară, pînă se va începe anul școlar, XXXXXXXXXXXXXXXXera prieten cu fratele său Vasile, care la fel este minor.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate versiunile inculpaților precum că nu au săvârșit infracțiunile imputate, or nerecunoașterea vinei a fost apreciată de instanță drept metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la

răspunderea penală, folosindu-se de dreptul lor procesual de a nu recunoaște vina. Au fost apreciate critic, fiind considerate drept o metodă de apărare, în scopul de a se eschiva de răspundere, deoarece ele sunt combătute prin probele administrate în cadrul ședinței de judecată și verificate în ședința instanței de apel, pe care instanța de apel le-a apreciat după intima convingere.

A menționat instanța de apel și faptul că, prima instanță la stabilirea categoriei și termenului de pedeapsă a ținut cont de gravitatea infracțiunilor comise, care se atribuie la categoria celor excepțional de grave, una gravă și una mai puțin gravă, de motivul acestora, de prezența circumstanțelor ce atenuează răspunderea în privința inculpatului Oancea Gheorghe, de prezența lipsa circumstanțelor agravante în privința tuturor inculpaților, de faptul că inculpatul Panișin Veaceslav anterior a fost tras la răspundere penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, precum și de condițiile de viață ale acestora - la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, inculpații Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe nu sunt angajați în câmpul muncii. Pedeapsa numită inculpaților este una echitabilă, fiind numită cu respectarea strictă a prevederilor legislației în vigoare și careva temei de a interveni în sentință, inclusiv, din oficiu lipsește.

La calcularea pedepsei închisorii pentru executare, instanța de apel a reținut că, conform art. 385 alin. 5 Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Potrivit materialelor cauzei, s-a constatat că Oancea Gheorghe, s-a aflat în stare de reținere și arest în vederea extrădării de la 07.10.2019 pînă la 12.11.2019, iar de la 12.11.2019 pînă la 14.05.2020 s-a aflat în arest preventiv, fiind deținut în Penitenciarul nr.13 – Chișinău.

În baza materialelor prezentate instanța de apel a constatat în privința lui Oancea Gheorghe încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art. 3 din convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, motiv din care va deduce din pedeapsa definitivă numită prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 mai 2020, lui Oancea Gheorghe de 12 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, arestarea preventivă, conform prevederilor art. 385 alin. 5 Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, reducând pedeapsa închisorii cu 184 zile pentru perioada deținerii în stare de arest preventiv - de la 12 noiembrie 2019 pînă la 14 mai 2020.

Ce ține de inculpatul Panișin Veaceslav, instanța de apel a reținut că în privința acestuia nu-i sunt aplicabile prevederile art. 385 alin. 5 Cod de procedură penală, or prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 14

mai 2020, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de detențiune pe viață, prin urmare nu este posibil de dedus din pedeapsa definitivă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

- **Inculpatul Panișîn Veaceslav** prin care neinvocând incidența dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu dispunerea achitării pe motiv că faptele sale nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

- **Avocatul Popovschi Svetlana în numele inculpatului Panișîn Veaceslav** prin care invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și sentinței, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi sentințe de achitare.

- **Avocatul Conoval Ion în numele inculpatului Oancea Gheorghe** prin care invocând incidența pct. 6) a dispozițiilor alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei.

5.1. În susținerea recursului inculpatul Panișîn Veaceslav a invocat că:

- declarațiile făcute în calitate de bănuit apoi de învinuit ale lui XXxxxxxxxxxxxx nu se conțin în rechizitoriu astfel consideră că acesta a fost falsificat;

- nu este de acord cum instanța a apreciat probele ce au stat la baza constatării vinovăției sale și a descris propria apreciere,

- consideră că martorul XXxxxxxxxxxxxx în timpul audierii în instanță a fost influențat de către procuror să facă anumite declarații precum și declarațiile acestuia conținute în procesul verbal nu corespund cu cele din înregistrările audio.

5.2. În susținerea recursului avocatul Popovschi Svetlana în numele inculpatului Panișîn Veaceslav a invocat că:

- nici la urmărirea penală, nici în ședința de judecată în prima instanță nici în instanța de apel nu s-au administrat probe privind vinovăția lui Panișîn Veaceslav în săvârșirea crimei imputate;

- vina lui Panișîn Veaceslav nu a fost dovedită de organele de urmărire penală, în cauza penală lipsesc probe ce ar dovedi vinovăția ultimului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.145 alin.(2) lit. b) i) j) Cod penal, art.188 alin. (3) lit. c) d) și art.208 alin.(1) Cod penal;

- Panișîn Veaceslav neagă faptul maltratării, tâlhăriei și omorul cet. XXxxxxxxxxxxxx, dar inculpatul Oancea Gheorghe indică că a săvârșit omorul de unul singur și neagă faptul săvârșirii omorului și tâlhăriei de către Panișîn Veaceslav;

- pe cauza penală lipsesc individualizările acțiunilor infractorii a fiecărui participant în săvârșirea crimelor imputate, nu este indicat cine, de câte ori, cu ce, a lovit-o pe XXxxxxxxxxxxxx, care au fost acțiunile inculpaților, în rezultatul căror lovituri i-au fost pricinuite cet. XXxxxxxxxxxxxx leziuni corporale grave, în rezultatul cărora a survenit moartea ultimei;

- învinuirea este adusă lui Panișîn Veaceslav, că în noaptea de 03

octombrie spre 04 octombrie 2019, Oancea Gheorghe prin înțelegere prealabilă cu Panișin Veaceslav și minorul Moroșan Andrei, cu scop de sustragere deschisă a bunurilor materiale altei persoane, prin acces liber au pătruns în domiciliu cet. XXxxxxxxxxxxxxx, situată în xxxxxxxx, i-au legat mâinile și picioarele cu scotci de ambalaj și i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, pricinuindu-i suferințe fizice și psihice, soldate cu leziuni corporale grave periculoase pentru viață și sănătate sub formă de traumă asociată: cranio-cerebrală a gâtului, toracelui, abdomenului și membrilor în urmă cărora cet. XXxxxxxxxxxxxxx a decedat, după ce au sustras deschis suma de 4000lei;

- acțiunile intenționate lui Panișin Veaceslav au fost calificate în baza art.145 alin.(2) lit. b), i), j) Cod penal, art. 188 alin. (3) lit. c), d) și art.208 alin.(1) Cod penal;

- de către organul de urmărire penală au fost încălcate cerințele art. 8, 389 alin.(2) Cod de procedură penală, unde se stipulează prezumția nevinovăției „... atâta timp, cât vinovăția în crima săvârșită nu a fost dovedită, persoana se consideră nevinovată”;

- învinuirea lui Panișin Veaceslav este bazată pe presupuneri și nu are nici o bază probatorie. Au fost încălcate prevederile art. art. 6 alin.(1). 41, 42, 44, 45 Cod de procedură penală;

- pe cauza penală din motive necunoscute nu au fost ridicate hainele lui Panișin Veaceslav, Oancea Gheorghe, Moroșan Andrei, nu a fost numită nici o expertiză biologică, dactilografică sau criminalistică de suprapunere a hainelor lui Panișin Veaceslav, Oancea Gheorghe, Moroșan Andrei, pentru a găsi microelemente a hainelor ultimilor pe hainele cet. XXxxxxxxxxxxxxx și urme de sânge sau urme de papilare în casa ultimei. Nu au fost ridicate hainele ultimilor, nu a fost cercetate probele sub toate aspectele, obiectiv, circumstanțele de fapt și de drept pentru a stabili adevărul;

- toate probele privind vinovăția lui Panișin Veaceslav nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului;

- la f.d. 61 vol. 1, în raportul de expertiză medico-legală din 26.10.2019 este indicat, că moartea cet. Harea R. a survenit cu 12-21 ore înainte de 04.10.2019, la ora 19.30, ce nu coincide cu aducerea învinuirii a faptelor săvârșite de Panișin Veaceslav, Oancea Gheorghe și XXxxxxxxxxxxxxx în noaptea de 03 octombrie spre 04 octombrie 2019, deci după ora 00⁰⁰;

- instanța nu a dat o analiză critică depozițiilor coparticipantului, martorului pe acest dosar Moroșan Andrei, care din intenția de a evita răspunderea penală în baza art. 145 Cod penal a indicat că, Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe au intrat în casa cet. XXxxxxxxxxxxxxx;

- declarațiile inculpatului Panișin Veaceslav sînt în concordanță cu depozițiile martorului Gheorghita Petru, care a relatat, (fiind pus sub jurământ și preîntâmpinat de răspundere penală) că XXxxxxxxxxxxxxx i-a comunicat, că este

nevoit a declara că, Panișin Veaceslav, a participat la săvârșirea infracțiunii pentru a-i atenua răspunderea penală, ultimul fiind în înțelegere cu organele de drept;

- acțiunea civilă urmează a fi respinsă, din motiv, că Panișin Veaceslav nu a participat la săvârșirea infracțiunii, urmare prejudiciul urmează a fi încasat și de la Moroșan Andrei.

5.3 În susținerea recursului Avocatul Conoval Ion în numele inculpatului Oancea Gheorghe a invocat că:

- la adoptarea deciziei, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt de menținerea condamnării lui Oancea Gheorghe în comiterea infracțiunii de tâlhărie cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, infracțiunii de omor, din interese material, a unei persoane profitând de starea de neputință a victimei datorită vârstei înaintate și infracțiunii de atragere a minorului în activitate criminală și nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 79 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, lipsa prejudiciului material, de natura a altor consecințe a infracțiunii, motivul săvârșirii și scopul urmărit, precum și de conduita condamnatului după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea precară de sănătate, situația familială grea și socială a acestuia, menținându-i o pedeapsă inechitabilă pentru infracțiunea comisă la art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) și art. 208 alin. 1 Cod penal;

- prima instanță și instanța de apel nu au luat în considerație că în cadrul cercetării judecătorești condamnatului Oancea Gheorghe de către acuzare nu i-au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile în susținerea învinuirii în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) și art. 208 alin. 1 Cod penal;

- prima instanță și instanța de apel urmau a aprecia critic declarațiile martorului XXXXXXXXXXXXXXXX date în prima instanță referitor la săvârșirea de către Oancea Gheorghe, Panișin Veaceslav a infracțiunilor de tâlhărie, omor și atragerea minorului la activitate cauzei penale nu există nici o probă ce ar demonstra că aceste declarații sunt veridice, ele nefiind verificate de către organul de urmărire penală și procuror la etapa urmăririi penale, fiind apreciate ca un fapt constat ce nu necesită a fi verificat;

- prima instanță și instanța de apel nu au ținut cont de declarațiile lui Oancea Gheorghe, care vina în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 145 și art. 188 Cod penal o recunoaște parțial și anume că la faza de urmărire penală și în instanța de judecată a relatat că a comis de unul singur infracțiunile prevăzute la art. 145 și art. 188 Cod penal, Panișin Veaceslav nu a fost implicat în activitatea criminală;

- acțiunea incriminată condamnatului Oancea Gheorghe la art.208 alin.(1) Cod penal - atragerea minorului la activitatea criminală - la examinarea cauzei în fond nu a fost demonstrată, în acțiunile condamnatului lipsește atât latura

obiectivă, cât și subiectivă a infracțiunii prevăzute de art.208 afin.(1) Cod penal;

- nu s-a ținut cont că prin atragerea minorului la activitatea criminală se înțeleg acțiunile îndreptate spre a-i provoca minorului dorința de a participa la săvârșirea uneia sau a câtorva acțiuni, însoțite aplicarea constrângerii fizice sau psihice, amenințărilor, intimidării, invidie sau alte îndemnuri josnice, dării de sfaturi despre locul și modul de săvârșire a infracțiunii etc, or la materialele cauzei penale nu sunt probe ce ar confirma săvârșirea de către Oancea Gheorghe a unei din acțiuni menționate supra;

- instanța de apel nu a ținut cont că prin hotărârea primei instanțe se constată lipsa unei motivări ample și temeinice a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu condamnatului Oancea Gheorghe, astfel atât sentința primei instanțe cât și decizia instanței de apel nefiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale;

- există dubii în probarea învinuirii aduse condamnatului Oancea Gheorghe la săvârșirea infracțiunilor de 145 alin.(2), lit. b), i), j), art.188 alin.2) lit. c) și art. 208 alin.(1) Cod penal, iar în sentință de condamnare și decizia instanței de apel în mod imperativ urmează să se facă referire doar la probe care demonstrează cu certitudine, fără careva dubii vinovăția persoanei, de care instanța de apel nu a ținut cont, consideră că doar prin casarea deciziei instanței de apel vor fi lichidate neajunsurile admise de instanțele ierarhic inferioare și elucidarea obiectivă a cauzei penale.

La 01 martie 2021 a fost înregistrat recursul suplimentar depus de către inculpatul Panișin Veaceslav prin care a invocat că martorul Moroșan Galina a făcut declarații mincinoase care îl favorizează pe XXXXXXXXXXXXXXXX care este fiul său. Analizând declarațiile martorului Popovici Zinaida constată că acestea sunt false și nu corespund cu cele date la etapa de urmărire penală care au fost făcute când a fost comisă crima.

La 17 mai 2021 a fost înregistrat recursul suplimentar depus de către inculpatul Panișin Veaceslav prin care a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu dispunerea achitării lui. În recursul suplimentar a invocat că, la materialele dosarului nu se regăsesc declarațiile unui martor cheie-Popovici Ștefan și anume soțul martorului Popovici Zinaida care a declarat că, a văzut-o pe XXXXXXXXXXXXXXXX jos lângă pat și sa speriat și a ieșit și a comunicat soțului său Popovici Ștefan și el imediat a venit și a verificat dacă mai este în viață însă nu avea puls.

A mai menționat că semnătura de pe ordonanța de punere sub învinuire nu-i aparține a fost falsificată, la fel copia nu a primit de pe această ordonanță. XXXXXXXXXXXXXXXX a dat declarații suspecte și false fapt ce nu a fost luat în considerație de către instanță. Nu au fost luat în considerație declarațiile martorilor Popovici Zinaida, Moroșan Galina, Moroșan Natalia. A menționat că declarațiile martorului Gherghița Petru sunt veridice. La fel a mai invocat că nu

înțelege de ce de către instanță a fost interpretat că Oancea Ivan a dat declarații în favoarea sa pentru că îi este nepot pentru ca să-l ascundă de comiterea infracțiunii dar declarațiile martorilor Moroșan Galina, Moroșan Natalia care sunt soră și mamă lui XXXXXXXXXXXXXXX nu au fost la fel interpretate ca neadevărate și mincinoase în favoarea lui Moroșan Andrei. De asemenea consideră că XXXXXXXXXXXXXXX a dat declarații încurcate și lea dat în felul dat deoarece i-a fost promis că va fi eliberat dacă îl atrage și pe Panișin de comiterea crimei, despre faptul dat chiar XXXXXXXXXXXXXXX i-a comunicat la telefon când se afla în România că la poliția i-a fost indicat ce să zică.

La 07 octombrie 2021 a fost înregistrată cererea inculpatului prin care a solicitat admiterea cererilor de recurs înaintate anterior prin care a notat încălcările comise de către instanțele inferioare în cadrul examinării cauzei penale.

6. La recursurile ordinare declarate în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință și pledează pentru inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar declarat, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Conoval Igor în numele inculpatului Oancea Gheorghe, de către avocatul Popovschi Svetlana în numele inculpatului Panișin Veaceslav și de către inculpatul Panișin Veaceslav declarate la 25 ianuarie 2021 și 01 martie 2021, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui Panișin Veaceslav Mihail și Oancea Gheorghe Ivan, ca fiind vădit neîntemeiate, iar a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Panișin Veaceslav la 17 mai 2021 și respectiv 07 octombrie 2021, ca fiind declarate peste termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestora în cazul în care constată că sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurenți. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept

comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, se reține că au fost declarate două cereri de recurs ordinar de către apărătorii inculpaților, care invocă în textele recursurilor mai multe critici împotriva deciziei instanței de apel și le argumentează prin prisma temeiurilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

De asemenea se reține că a fost depusă o cerere de recurs ordinar de către inculpatul Oancea Gheorghe și 4 cereri de recurs ordinar de către inculpatul Panișin Veaceslav ce nu au fost argumentate prin prisma temeiurilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală din aceste considerente instanța de recurs se va expune, în continuare, în parte pe recursurile apărătorilor inculpaților și în parte pe recursurile inculpaților.

7.1. Potrivit textelor recursurilor declarate de avocatul Conoval Igor în numele inculpatului Oancea Gheorghe și avocatul Popovschi Svetlana în numele inculpatului Panișin Veaceslav, Colegiu penal reține că apărătorii invocă temei de drept pentru recurs ordinar pct. 6), din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*

Așadar, apărătorii și-au întemeiat recursul în baza pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, menționând că instanța de apel nu a ținut cont că prin hotărârea primei instanțe se constată lipsa unei motivări ample și temeinice a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu condamnaților Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav, astfel atât sentința primei instanțe cât și decizia instanței de apel în opinia lor nefiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Totodată, aceștia în motivarea cererilor de recurs referitor la acuzația comiterii infracțiunilor de către inculpații Gheorghe și Panișin Veaceslav există dubii în probarea învinuirii aduse acestora la săvârșirea infracțiunilor prevăzute de 145 alin.(2), lit. b), i), j), art.188 alin.2) lit. c) și art. 208 alin.(1) Cod penal, opinând că nu au fost cercetate probele sub toate aspectele, obiectiv, circumstanțele de fapt și de drept pentru a stabili adevărul, și că dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la pronunțarea soluției expuse detaliat la *pct. 11-22* din decizia contestată.

Colegiul menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză și

sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect că aceasta se circumscrie încadrării juridice menționate în rechizitoriu, potrivit căreia Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) și art. 208 alin. 1 Cod penal.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza și verificând temeinicia apelurilor a verificat legalitatea hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel, și conform materialelor din dosar, ajungând la concluzia că sentința atacată urmează a fi menținută.

Deci, instanța de apel judecând cauza în fapt și în drept, a audiat inculpații Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav și succesorul părții vătămate Harea Vadim, a cercetat toate probele prezentate de părți și actele cauzei și, în conformitate cu prevederile 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele ale apărării, cât și cele ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia adoptată, să fie una corectă și întemeiată.

De asemenea, soluția adoptată, la caz, este pe deplin confirmată prin ansamblul de probe expuse și analizate detaliat în hotărârea atacată, iar probatoriul administrat coroborând în ansamblul, confirmă vinovăția inculpaților Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav în săvârșirea infracțiunilor imputate acestora prin rechizitoriu.

Mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este expusă detaliat în textul hotărârii judecătorești recurate, or, temeieri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Totodată, cu referire la cele invocate de recurenți privitor la chestiunea de apreciere a probelor, menționându-se că în cadrul cercetării judecătorești de către acuzare nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și utile în susținerea învinuirii în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) și art. 208 alin. 1 Cod penal și că lipsesc individualizările acțiunilor infractorii a fiecărui participant în săvârșirea crimelor imputate, nu este indicat cine, de câte ori, cu ce, a lovit-o pe XXxxxxxxxxxxxxx, care au fost acțiunile inculpaților, în rezultatul căror lovituri i-au fost pricinuite cet. XXxxxxxxxxxxxxx leziuni corporale grave, în rezultatul cărora a survenit moartea ultimei, instanța de recurs reține următoarele.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticile invocate, Colegiul

penal conchide asupra faptului, că acestea sunt vădit neîntemeiate și reiterează că, la etapa judecării recursului instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, asta fiind atributul exclusiv al instanței de fond și al instanței de apel.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Colegiul în această ordine de idei mai specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică și prezentă prin discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Raportat la situația de fapt expusă, în opinia Colegiului penal, criticile recurenților privind condamnarea inculpaților Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav în baza art. art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) și art. 208 alin. 1 Cod penal, întrucât nu există un atare probatoriu care i-ar incrimina pe aceste capete de învinuire, nu sunt incidente în cazul supus judecării, din motiv că instanțele inferioare au făcut o analiză completă și obiectivă a tuturor probelor administrate la toate fazele procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpaților precum și a identificat acțiunile acestora la comiterea infracțiunilor imputate acestora (*pct. 2 - 4 din decizia atacată*), iar reluarea argumentelor reținute de instanțe nu este necesară, având în vedere, totodată, că cauza a fost deja verificată de instanța de recurs și asupra pretinselor omisiuni ale instanței de apel, deja instanța de recurs sa expus printr-o decizie motivată.

În continuare recurenții opinează că atât prima instanță cât și instanța de apel nu au ținut cont de declarațiile lui Oancea Gheorghe, care vina în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) Cod penal o recunoaște parțial și anume că la faza de urmărire penală și în instanța de judecată a relatat că a comis de unul singur infracțiunile imputate, iar Panișin Veaceslav nu a fost implicat în activitatea criminală.

Colegiul penal constată o poziție contradictorie a recurenților care pe de o parte invocă lipsa probatoriului privind învinuirea și condamnarea inculpaților Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav în partea comiterea infracțiunilor de tâlhărie și omor, iar pe de altă parte invocă recunoașterea parțială comiterea infracțiunilor prevăzute la art. art. 188 alin.3 lit. c), d), art. 145 alin.2, lit. b), i), j) Cod penal de unul singur - Oancea Gheorghe, însă lipsa în acțiunile acestuia a laturii obiective și subiective a infracțiunii prevăzute de art.208 afin.(1) Cod penal.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs conchide că instanța de

apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția adoptată, motive din care Colegiul concluzionează netemeinicia recursurilor ordinare declarate de către avocatul Conoval Igor în numele inculpatului Oancea Gheorghe și de către avocatul Popovschi Svetlana în numele inculpatului Panișin Veaceslav, ca fiind vădit neîntemeiate.

7.2. După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs ordinar declarate de către inculpatul Panișin Veaceslav, la *25 ianuarie 2021 și 01 martie 2021*, Colegiul penal atestă, că inculpatul nu invocă nici un temei pentru casarea deciziei instanței de apel prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, analizând conținutul cererilor de recurs ordinar menționate Colegiul observă că alegațiile recurentului se axează pe chestiunea aprecierii probatoriului și pe faptul că în speța de referință consideră că martorul *XXXXXXXXXXXXXXXX* în timpul audierii în instanță a fost influențat de către procuror să facă anumite declarații precum și declarațiile acestuia conținute în procesul verbal nu corespund cu cele din înregistrările audio.

Din analiza decizie instanței de apel efectuată mai sus și raportat la criticile recurentului, Colegiul constată lipsa erorilor de drept la examinarea recursurilor nominalizate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Totodată din conținutul recursurilor menționate mai sus, se reține că recurentul nu este de acord cu condamnarea sa, considerând că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor imputate, în opinia sa martorul Moroșan Galina a făcut declarații mincinoase care îl favorizează pe *XXXXXXXXXXXXXXXX* care este fiul său, iar martorul Popovici Zinaida a depus declarații false în instanță ce nu corespund cu cele date la etapa de urmărire penală care au făcute când a fost comisă crima.

La acest capitol, Colegiul constată că atât prima instanță cât și instanța de apel, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecând cauza, au cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, declarațiile inculpaților Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe, ale succesorul victimei Harea Vadim, ale martorilor Harea Gheorghe, Popovici Zinaida, Moroșan Galina, Moroșan Andrei, Moroșan Natalia, Oancea Vasile, Gheorghită Petru, a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la companie de telefonie mobilă "Orange" SA purtate de Panișin Veaceslav, a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la companie de telefonie mobilă "Orange" SA purtate de Oancea Gheorghe, a raportului de expertiză medico-legală din 26.10.2019, au cercetat actele cauzei, pe care le-au apreciat în mod obiectiv, argumentând clar de ce au fost considerate veridice declarațiile acestor participanți care, coroborate una cu alta, au format convingerea instanței că vinovăția inculpaților Oancea Gheorghe și Panișin Veaceslav în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.188 alin.2 lit. b), d) și alin.3 lit. c), d) Cod penal, tâlhăria- adică atacul săvârșit asupra

unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere în locuință, cu vătămarea gravă a integrității corporale și a sănătății, cu deosebită cruzime, de art.145 alin.2 lit. b) i), j) Cod penal, omorul intenționat, adică omorul unei persoane, săvârșit din interes material, de mai multe persoane, cu deosebită cruzime și de art.208 alin.1 Cod penal, atragerea minorului la activitate criminală.

În această ordine de idei, Colegiul ține să menționeze că regula generală desprinsă din dispozițiile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede, că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Mai mult, în lumina statuărilor relevante a CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de apel, deoarece în cazul în care instanța de apel și-a motivat decizia, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Generalizând considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale particulare speței, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Ținând cont de cele reținute supra, instanța de recurs constată netemeinicia motivelor și erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursurile declarate la 25 ianuarie 2021 și 01 martie 2021 sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

7.3. Cu referire la recursurile ordinare declarate de către inculpatul Panișîn Veaceslav la **17 mai 2021 și respectiv 07 octombrie 2021**, Colegiul reține următoarele.

Din actele cauzei se constată că inculpatul Panișîn Veaceslav a depus recursuri ordinare la 17 mai 2021 și respectiv 07 octombrie 2021.

Una din cerințele obligatorii la depunerea recursului ordinar se referă la

respectarea termenului de declarare a acestuia de către titularii cererii respective.

În corespundere cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În același context se relevă că, potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală: „în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”

Din actele cauzei se constată că în cadrul examinării cauzei penale în instanța de apel, inculpatul Panișin Veaceslav a fost prezent la ședința din 21 decembrie 2020, unde a fost pronunțat dispozitivul deciziei cu informarea că, pronunțarea deciziei motivate v-a avea loc pe data de 20.01.2020 (vol. IV, f.d. 139) La pronunțarea deciziei motivate, inculpatul său nu s-au prezentat (vol. IV, f.d. 139), dar copia deciziei a fost expediată în adresa lor, conform scrisorii de expediere cu nr. 1161 (vol. IV, f.d. 154), astfel, depășindu-se termenul prevăzut de lege de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar.

Instanța de recurs menționează că, la pronunțarea hotărârii integrale legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărârii motivate la data pronunțării, ultimele fiind plasate pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar s-au eschivat de a se prezenta, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomariov vs Ucraina (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, durata termenului de recurs ordinar este stabilită prin lege și acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată, acest termen are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac respectivă.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile ordinare declarate de către inculpatul *Panișin Veaceslav* declarate la 17 mai 2021 și respectiv 07 octombrie 2021, sunt inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul *Conoval Igor* în numele inculpatului *Oancea Gheorghe*, de către avocatul *Popovschi Svetlana* în numele inculpatului *Panișin Veaceslav* și de către inculpatul *Panișin Veaceslav* declarate la 25 ianuarie 2021 și 01 martie 2021, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Panișin Veaceslav și Oancea Gheorghe*, ca fiind vădit neîntemeiate, iar a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul *Panișin Veaceslav* la 17 mai 2021 și respectiv 07 octombrie 2021, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată **11 februarie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie